

N.V. Slibverwerking Noord- Brabant

Kwartaalrapportage

januari t/m maart 2023

Inhoudsopgave

01 Inleiding	2
02 Kerncijfers	2
03 Kwartaalcijfers	2
04 Resultaatverwachting	2

01

Inleiding

Aanbieding

Hierbij bieden wij u onze tussentijdse rapportage aan over het eerste kwartaal van 2023. De cijfers in onderstaande tabellen betreffen de eerste drie maanden van 2023. De vergelijkende begrotingscijfers 2023 en de gerealiseerde cijfers 2022 hebben betrekking op dezelfde periode.

Over SNB

SNB is een vennootschap, die opereert vanuit Moerdijk, waarvan de aandelen worden gehouden door zeven waterschappen. De kernactiviteit van SNB is het duurzaam verwerken van zuiveringsslib voor de aandeelhouders. SNB beheert en exploiteert hiertoe een slibverwerkingsinstallatie (SVI) op het industrie- en haventerrein in Moerdijk.

Onze strategie voor de periode 2021-2026 heeft de titel meegekregen **SAMEN NATUURLIJK BETER**. De strategie is opgedeeld in drie samenhangende strategische sporen, die hieronder kort worden toegelicht.

- » **Excellente dienstverlener:** SNB zorgt voor een stabiele en solide bedrijfsvoering en organisatie, want alleen op deze wijze kan SNB de waterschappen excellente dienstverlening garanderen. Belangrijk daarbij is een intensieve samenwerking met de waterschappen, omdat de hoeveelheid en samenstelling van het aangevoerde zuiveringsslib in belangrijke mate de prestaties van de slibverwerkingsinstallatie (SVI) bepalen. SNB ziet excellente dienstverlening als hoeksteen van haar strategische beleid. De volgende twee sporen bouwen voort op deze hoeksteen.
- » **Duurzame ketenbouwer:** SNB zet in op het uitbouwen van haar activiteiten in de slibketen. SNB verkent hierbij continu de mogelijkheden om gelijktijdig de slibketen verder te verduurzamen. De eerste prioriteit hierin vormt het terugwinnen van grondstoffen en met name het hergebruik van fosfaat en stikstof uit het zuiveringsslib. Ook verkent SNB de mogelijkheid om de robuustheid van de afvalwater- en slibketen te versterken door het vergroten van de slibverwerkingscapaciteit.
- » **Innovatieve scout:** De focus van het huidige ondernemingsplan ligt op de periode 2021-2026. Deze focus betekent niet dat SNB het zicht op de periode daarna verliest. Integendeel. SNB ziet diverse innovaties in de afvalwater- en slibketen, die van grote invloed kunnen zijn op de slibverwerking op de wat langere termijn (na 2026). Ze kunnen op termijn leiden tot een verbreding of verlegging van de SNB-activiteiten in zowel de afvalwater- als de slibketen. SNB zal niet aarzelen om deze keuzes te maken. Om hier tijdig op in te kunnen spelen, blijft SNB deze innovaties verkennen en participeert actief in de meest kansrijke.

Deze strategische sporen zijn nader uitgewerkt in doelstellingen en prestatie-indicatoren. In het volgende hoofdstuk wordt de voortgang in het realiseren van deze doelstellingen besproken.

02

Kerncijfers

EXCELLENTE DIENSTVERLENER

Optimaliseren ketensamenwerking

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	
Beschikbaarheid zuiveringsslib	ton ontwaterd slib	105.000	107.200	104.800	■
Kwaliteit zuiveringsslib	energie/water	≥4,30	4,31	4,19	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

In de eerste drie maanden van 2023 lag de totale aanvoer van zuiveringsslib van de aandeelhouders en vaste klanten circa 2.000 ton hoger dan werd verwacht. De aanvoer van de aandeelhouders was circa 700 ton hoger dan verwacht, waarbij met name waterschap De Dommel meer zuiveringsslib aanvoerde, namelijk bijna 2.000 ton. Bij de vaste klanten was de aanvoer van Wetterskip Fryslân circa 1.200 ton meer dan begroot. De hogere aanvoer en het langer dan gepland uit bedrijf zijn van een van de verbrandingslijnen voor onderhoud, heeft tot gevolg dat eind maart de voorraad zuiveringsslib is toegenomen. Gezien de omvang van deze voorraad is een deel extern opgeslagen.

Slibaanvoer (tonnen ontwaterd slib)	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Klanten-aandeelhouders	86.700	87.400	67.000
Vaste klanten	18.300	19.500	34.100
Overige klanten	-	300	3.700
Totaal	105.000	107.200	104.800

SNB ondervindt, net als vorig jaar, problemen met de toename van stikstof in het zuiveringsslib in het algemeen, en met de toename van ammonia in de waterfase van het zuiveringsslib. Eerder is al vastgesteld dat dit geen gevolg is van het verdergaand vergisten van zuiveringsslib. De huidige afvalwaterbehandeling van SNB is hierop niet berekend. In samenwerking met het Strategisch Ketenoverleg (SKO) wordt gezocht naar een oplossing, waarbij wordt gekeken naar een uitbreiding van de bestaande afvalwaterbehandeling bij SNB, of het omzetten van ammonia in bruikbare mest- of hulpstof. Eind 2022 is gestart met een proef van ruim 1 jaar om de huidige afvalwaterzuiveringsinstallatie om te bouwen van SBR naar MBR, om meer ruimte in de zuivering te realiseren voor het afbreken van stikstof. De eerste resultaten van deze proef zijn bemoedigend. Verder is een proef gestart met afvalenergiecentrales betreffende het gebruik van ammonia van SNB, om stikstofdioxiden af te vangen in hun rookgassen. De eerste resultaten van deze proef zijn positief. Verder wordt er met diverse partijen onderzoek gedaan naar de technische en financiële haalbaarheid om meststoffen terug te winnen uit het afvalwater.

Meer waterschappen als aandeelhouder

Om de ketensamenwerking verder te bevorderen, streeft SNB ernaar om meer waterschappen te laten toetreden als aandeelhouder. Het toetreden van nieuwe aandeelhouders zorgt voor meer stabiliteit en het vergroot de ondernemingswaarde van SNB. Per 1 januari 2023 is waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) toegetreden als aandeelhouder in SNB. Per 31 maart 2023 is waterschap Limburg (WL) toegetreden als aandeelhouder in SNB.

Continue en betrouwbare verwerking

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	
Verwerkt in SVI	ton ontwaterd slib	≥103.300	97.800	106.300	■
Slibdoorzet SVI	ton slib per uur	≥13,00	12,85	12,75	■
Beschikbaarheid SVI	%	≥93,0	88,1	96,4	■
Extern verwerkt	ton ontwaterd slib	0	1.600	0	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

SNB verwerkte in haar eigen installatie in de eerste drie maanden van 2023 circa 97.800 ton ontwaterd zuiveringsslib. Dit is lager dan was voorzien. Dit komt deels door een aantal onvoorziene lekkages. Deze lekkages komen vaker voor maar treden zelden nagenoeg gelijktijdig op. Daarnaast is ervoor gekozen om tijdens een geplande onderhoudsstop de vervanging van een deel van de stoomketel te vervroegen gezien de staat van deze ketel. De verwachting is dat met deze vervanging de stoomketel van lijn 4 technisch weer volledig in orde is. Ook voor lijn 1 staat een dergelijke vervanging gepland. De stoomketels van lijn 1 en 4 zijn de twee oudste ketels. In 2015 zijn de ketels van lijn 2 en 3 vervangen om meer stoom te kunnen produceren en daarmee meer energie terug te winnen uit het zuiveringsslib.

Slibaanvoer (tonnen ontwaterd slib)	Begroot 2023	Verwacht 2023	Verschil
Beginvoorraad	4.000	8.200	+4.200
Slibaanvoer	412.000	414.200	+2.200
Verwerking door SNB	-412.000	-413.000	-1.000
Externe verwerking	0	-5.400	-5.400
Eindvoorraad	4.000	4.000	-

Zorgen voor een minimale milieubelasting

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	
Energie-index	% t.o.v. 2005	≤6,5	14,5	12,2	■
Klimaatverandering (CO ₂)	kg CO ₂ p/t slib	≤5,0	17,7	41,3	■
Verzuring (stikstof)	kg p/t slib	≤0,13	0,11	0,10	■
Kwaliteit afvalwater	v.e.	≤767	761	564	■
Nuttige toepassing reststoffen	% totaal	≥95,0	93,3	94,6	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

SNB zet in op een energie- en CO₂-neutrale slibverwerking. De energie-index lag in de eerste drie maanden van 2023 hoger dan de doelstelling en hoger dan in 2022, doordat de eigen energieproductie lager lag vanwege de eerder genoemde storingen en door langer onderhoud dan gepland. De CO₂-uitstoot per ton verwerkt zuiveringsslib lag hoger dan de begroting. Oorzaak hiervan is een hoge lachgasemissie, doordat er meer zuurstof wordt gebruikt bij de verbranding, om aangroei in de verbrandingsovens te voorkomen. Er loopt een onderzoek met TNO om de aangroei te voorkomen. Daarnaast is er een steeds beperktere afname van CO₂ door een buurbedrijf, vanwege afnemende afzet van hun producten. SNB heeft met Trees for All een overeenkomst afgesloten om de CO₂-uitstoot te compenseren. Deze compensatie is deels verwerkt in het bovenstaande cijfer. Momenteel onderzoekt SNB nieuwe mogelijkheden om CO₂ te reduceren, zoals de elektrificatie van het slibtransport en de inzet van bio-LNG als vervanger van aardgas. Voor de elektrificatie ontvangt SNB waarschijnlijk in juli een subsidie voor de aanschaf van een volledig elektrische vrachtwagen. Een LNG-installatie is in onderzoek waarbij momenteel wordt bekeken of een dergelijke installatie vergunning- en verzekeringstechnisch haalbaar is.

Vanuit onze missie en de aankomende strengere luchtemissiegrenswaarden, zijn er dit jaar onderzoeken gedaan om de verzurende emissies (stikstofoxiden en ammoniak) verder omlaag te brengen. Hieruit blijkt dat de meest efficiënte wijze om de ammoniakemissie te reduceren, het installeren van modernere, efficiëntere rookgaswassers is. De vervanging van deze rookgaswassers stond al op het programma voor de komende jaren. SNB verwacht begin 2024, in verband met lange levertijden, de eerste van vier rookgaswassers te vervangen door een nieuwe. Hiervoor zal in mei 2023 de opdracht worden verstrekt. In 2023 zal verder onderzoek plaatsvinden naar het aanpassen van het huidige SNCR-systeem (selectieve niet-katalytische reductie) om stikstofoxiden te verlagen. Hiermee verwacht SNB een bijdrage te kunnen leveren aan de stikstofdoelen van het huidige kabinet.

SNB heeft in de loop der jaren een groot aantal wijzigingen doorgevoerd in haar vergunning op basis van de Wet milieubeheer, waardoor deze niet meer overzichtelijk is. De Provincie heeft SNB om deze reden verzocht een revisie van de vergunning aan te vragen. De aanvraag is in november 2021 ingediend. Inmiddels zijn er met de Provincie diverse gesprekken gevoerd over de aanvraag. SNB verwacht dat de Provincie in het tweede kwartaal van 2023 een ontwerpbeschikking zal publiceren.

Behoud en uitbouw robuuste organisatie

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	
Personeelsformatie	FTE	≤52,3	52,3	48,9	■
Ziekteverzuim	% werkdagen	≤6,0	10,0	15,0	■
Ongevallenindex	LTI	0	0	0	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

Momenteel heeft SNB een vacature open staan, die voor de functie van operationeel manager. Voor het overige is de organisatie op sterkte. Het ziekteverzuim lag in de afgelopen drie maanden lager dan vorig jaar, maar is nog steeds te hoog. Oorzaak is een relatief groot aantal medewerkers die langdurig ziek zijn (niet-arbeidsgerelateerd) in combinatie met medewerkers die gevelde werden door griep. Dit hoge verzuim is goed opgevangen door de organisatie en heeft niet geleid tot problemen in de bedrijfsvoering. In de eerste drie maanden van 2023 hebben zich geen (verzuim)ongevallen voor gedaan.

Financieel gezonde organisatie

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	
Kostenindex	% van 1998	≤82,3	97,1	86,5	■
Solvabiliteit	EV/TV in %	≥35,0	31,2	41,6	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

De kostenindex ligt hoger dan het gestelde doel. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Op basis van de cijfers tot en met maart 2023, wordt voor geheel 2023 een kostenniveau voor de aandeelhouders verwacht van 83,5% (begroot: 82,3%). Dit resulteert in € 27.750.000 aan verwerkingskosten voor de aandeelhouders; begroot is € 27.443.000. In hoofdstuk 4 wordt deze verwachting nader toegelicht.

DUURZAME KETENBOUWER

Terugwinnen van fosfaat

Eind 2022 heeft SNB haar aanpak ten aanzien van de fosfaatterugwinning gewijzigd om een versnelling te bewerkstelligen. Voor 2023 ligt de focus op de eerste plaats op het toewerken naar een investeringsbeslissing begin 2024 voor een fosfaatrecyclingfabriek in Moerdijk (de voorbereidingsfase). Dit doet SNB samen met een technologiepartner waarbij onder andere het technisch ontwerp, de leverancierskeuzes, de vergunningen, de business case en de financiering van de fabriek nader worden uitgewerkt. Met betrekking tot de financiering van de periode tot aan de investeringsbeslissing is een aanvraag ingediend bij het waterinnovatiefonds van de Nederlandse Waterschapsbank. De verwachting is dat na de zomer een beslissing over deze aanvraag wordt genomen. Een positieve beslissing van het fonds is een van de voorwaarden om ook vanuit SNB financieel aan de voorbereiding bij te dragen.

Terugwinnen van andere grondstoffen

SNB onderzoekt de mogelijkheden om grondstoffen terug te winnen uit de afvalstromen uit de SVI. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om op dit gebied samen te werken met AquaMinerals. De focus ligt op het gaan produceren van meststoffen (zie ook hierboven) en op het zoeken naar oplossingen voor het nuttig toepassen dan wel het terugwinnen van grondstoffen uit het wervelbedzand en indampzout. Verder is en blijft SNB betrokken bij het onderzoek van Wetsus naar het terugwinnen/produceren van natuurlijke plasticvervangers uit rioolwaterzuiveringsinstallaties.

INNOVATIEVE SCOUT

In het huidige ondernemingsplan is op hoofdlijnen een schets gemaakt over de mogelijkheden na 2026 voor SNB en haar aandeelhouders. Gezien de langzame ontwikkeling van nieuwe verwerkingstechnieken is op verzoek van de aandeelhouders onderzoek gedaan naar het verlengen van de levensduur van de huidige SVI. Dit onderzoek is inmiddels afgerond. Hieruit blijkt dat zonder noemenswaardige additionele investeringen en met behoud van het huidig kostenniveau aan onderhoud, de huidige SVI tot en met 2047 gebruikt kan worden. Dit geeft de ruimte om het terugwinnen van fosfaat en ander grondstoffen (spoor 2) te realiseren en financieel haalbaar te maken. Daarnaast ontstaat er ruimte om gezamenlijk met de aandeelhouders een verkenning te starten naar het realiseren van een circulaire afvalwater- en slibketen (spoor 3). Deze ruimte is echter beperkt in tijd. SNB heeft daarom een adviesbureau ingeschakeld om samen met de aandeelhouders een innovatie- en transitiestrategie te ontwikkelen in 2023.

03

Kwartaal- cijfers

Hieronder is de balans per 31 maart 2023 weergegeven alsmede de verlies- en winstrekening over de eerste drie maanden van het jaar 2023.

Balans per 31 maart 2023

(x € 1.000)	31-03-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	34.959	35.139
Financiële vaste activa	120	120
Subtotaal vaste activa	35.079	35.259
Voorraden	200	200
Vorderingen	4.874	8.073
Liquide middelen	4.879	1.721
Totaal aan activa	45.032	45.253
Aandelenkapitaal	4.443	4.443
Agioreserve	12.600	12.600
Overige reserve	95	95
Onverdeeld resultaat 2022	-1.858	-1.858
Onverdeeld resultaat 2023	-1.239	-
Subtotaal eigen vermogen	14.041	15.280
Vorzieningen	335	346
Langlopende schulden	24.312	18.312
Kortlopende schulden	6.344	11.315
Totaal aan passiva	45.032	45.253

Verlies en winstrekening t/m 1e kwartaal 2023

(x € 1.000)	Begroot t/m 1 ^e kwartaal 2023	Werkelijk t/m 1 ^e kwartaal 2023	Werkelijk t/m 1 ^e kwartaal 2022
Omzet	7.811	8.107	7.536
Mutatie voorraad slib	-	-174	31
Subsidies	-	-	-
Overige opbrengsten	220	18	36
Subtotaal bedrijfsopbrengsten	8.031	7.951	7.603
Grond- en hulpstoffen	1.415	1.843	1.032
Kosten uitbesteed werk en externe kosten	2.876	3.207	2.572
Lonen en salarissen	964	958	847
Pensioen- en sociale lasten	307	268	251
Afschrijvingen	634	634	1.289
Overige waardeverminderingen	-	-	-
Overige bedrijfskosten	1.895	2.269	1.802
Subtotaal bedrijfskosten	8.091	9.179	7.793
Bedrijfsresultaat	-60	-1.228	-190
Financiële baten en lasten	-57	-11	-2
Resultaat voor belasting	-117	-1.239	-192
Vennootschapsbelasting	-48	-	-50
Resultaat na belastingen	-165	-1.239	-242

Grondslagen

Bovenstaande cijfers zijn opgesteld met inachtneming van de wettelijke voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW. De grondslagen voor financiële verslaggeving die SNB in deze rapportage toepast, zijn gelijk aan de door SNB toegepaste grondslagen in het jaarverslag over 2022. Het jaarverslag 2022 is eind mei beschikbaar via www.snb.nl.

De opstelling van tussentijdse cijfers vereist oordeelvorming over de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en de omvang van baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen van deze schattingen afwijken. Tussentijdse resultaten voorspellen niet noodzakelijkerwijs de jaarresultaten. Tenzij hierna anders vermeld, zijn bij het opstellen van deze tussentijdse cijfers schattingsbronnen gebruikt, gelijk aan die van het jaarverslag 2022. Op de tussentijdse cijfers is geen accountantscontrole toegepast.

Toelichting op het resultaat t/m 1^e kwartaal 2023

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting worden hierna nader toegelicht:

- » De omzet is iets afgenomen voornamelijk door een afname in de elektriciteitsopbrengsten door de eerder genoemde lagere elektriciteitsproductie.
- » De toename van de voorraad zuiveringsslib heeft een negatief effect op de winst- en verliesrekening.
- » Grond- en hulpstoffen: De kosten voor grond- en hulpstoffen vielen hoger uit dan begroot door de aanhoudende hoge prijzen voor chemicaliën. Vooral de prijs van natronloog is hoog. Dit heeft in het eerste kwartaal geleid tot een begrotingsoverschrijding van circa € 500.000. De natronloogprijs is echter wel dalende en zal met ingang van mei 2023 een niveau bereiken dat lager ligt dan de prijs waarmee in de begroting rekening is gehouden.
- » De kosten van uitbestede werk en andere externe kosten vallen hoger uit. Door de lagere verwerking door de SVI is een deel van het zuiveringsslib extern verwerkt. In het eerste kwartaal geeft dit € 168.000 aan extra kosten. Daarnaast zijn de kosten voor het afvoeren van onze reststoffen hoger dan begroot, impact € 60.000. Ook de transportkosten zijn met ruim € 100.000 hoger dan begroot, mede doordat de brandstofprijzen hoger zijn dan begroot.
- » De personeelskosten liggen in lijn met de begroting.
- » De stijging in de overige bedrijfskosten wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging in de onderhoudskosten vanwege het extra onderhoud zoals eerder gemeld, het hogere verbruik en prijzen aan/van onderhoudschemicaliën en de niet-aftrekbare BTW, omdat over het geheel alle kosten zijn toegenomen.

04

Resultaat- verwachting

Gezien de huidige, nog steeds zeer onzekere situatie is onderstaande verwachting over 2023 gebaseerd op de kennis van vandaag. De omstandigheden wijzigen echter van dag tot dag vanwege de genoemde onzekerheden.

(x € 1.000)	Begroot 2023	Werkelijk t/m 1 ^e kwartaal 2023	Verwachting 2023
Totale bedrijfskosten	32.510	9.190	33.200
Externe omzet/opbrengsten/subsidies	-5.257	-1.247	-5.450
Mutatie slibvoorraad	-	173	-200
Subtotaal	27.253	8.116	27.550
Vennootschapsbelasting	190	-	200
Kosten aandeelhouders	27.443	8.116	27.750

Verwacht wordt dat de kosten over geheel 2023 € 307.000 hoger uitvallen dan begroot. In hoofdlijnen gaat het om:

(x € 1.000)	
Onvoorziene kosten voor externe verwerking van zuiveringsslib	+350
Hogere kosten uitbesteed werk en transport (o.a. brandstofprijzen)	+300
Lagere elektriciteitsopbrengsten (lagere productie en lagere elektriciteitsprijzen)	+210
Extra kosten voor externe opslag van zuiveringsslib	+150
Hogere BTW-kosten (niet terugvorderbare BTW)	+100
Hogere omzet	-400
Lagere elektriciteitskosten door lagere prijzen	-220
Lagere kosten voor gasverbruik door lager verbruik en lagere prijzen	-130
Per saldo overige verschillen	-53
Totaal verschil	+307

+ = nadelig en - = voordelig

Moerdijk, april 2023